

Sayı : 3262
Tarih : 26.09.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Kemal BÜLBÜL

Antalya Milletvekili

Caretta caretta ve yeşil deniz kaplumbağaları, Dünya Doğayı Koruma Birliği'nin (IUCN) '**Tehlikede (EN)**' yani nesli tehlike altında '**kırmızı liste**'de yer alıyor.

Türkiye'de toplam 21 alan caretta caretta ların yuvalama alanı olarak koruma altında. 21 yuvalama alanından dokuzuna sahip Antalya, 640 kilometrelik sahil bandıyla tüm Akdeniz'de caretta caretta lar için en önemli yaşam alanı.

Nesli tehlike altındaki Caretta Carettaların Akdeniz'deki en büyük yuvalama alanı olan Belek Turizm Merkezi'nin Boğazkent kısmında, yaklaşık 1000 metrelik sahil, iş makineleri ve traktörler ile tarla gibi sürülerek, düzleştirildi. Kum tepeleri yok edilen kumsalda Caretta Carettalara ait 50 yuva, sürme ve düzenleme işlemi sonrası kayboldu.

Benzer bir problem Mersin'in Anamur ilçesinde belediyenin sahilde başlattığı mesire alanı çalışması dolayısıyla yaşanmıştır.

Anamur Belediyesi'nin Fatih Mahallesi Cerenler Mevkiinde sahilde başlattığı mesire alanı çalışmasına tepki gösteren Mersin Çevre Koruma Derneği, Hayvanları Koruma Derneği ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri belediyenin kum üzerine toprak dökerek başlattığı çalışmanın hem kumsalı katlettiğini hem de kıyı kenar çizgisinin içerisinde olması nedeni ile yasal olarak suç teşkil ettiğini dile getirmiştir.

Belediyenin başlattığı çalışmanın iç hukuk mevzuatına, Bern, Barcelona gibi Uluslararası Sözleşmelere, Türkiye'den Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın yanı sıra, TEMA Vakfı, Türkiye Tabiatını Koruma Derneği (TTKD), Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF Turkey), Doğa

Derneği'nin de üye olduğu Uluslararası Doğayı Koruma Birliğinin kuruluş ilkelerine de aykırı olduğu, acilen sonlandırılması gerektiği açıkça dile getirildiğini kaydeden çevre aktivistleri; "Caretta Caretta Deniz Kaplumbağası ve Yumuşak Kabuklu Nil Kaplumbağası ile endemik bir bitki olan kum zambaklarının yaşama ve üreme alanı olduğu tespit ve tescil edilmiştir. Şu anda da deniz kaplumbağalarının üreme, yumurtlama dönemidir ve bu dönem, 15 Mayıs'ta başlamış olup; yaklaşık Eylül ayı sonuna kadar devam edecektir. Bu nedenlerle, buradan kum almak, kumun üzerine toprak ve beton dökmek, çeşitli yapılar kondurmak, ışıklandırma yapmak, hatta iyi niyetli sayılan temizlik ve ıslah gibi çalışmalar dahi yapmak yasak olup, aynı zamanda suçtur.

Sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, Caretta Carettaların dünyanın belli bölgelerinde olduğu gibi, Akdeniz'de Türkiye ve Yunanistan sahillerindeki belli yumurtlama alanlarından birisinin de Anamur sahilleri olduğunu, Caretta Carettaların kaçak yapılaşma, yapay ışık ve kaçak kum alımı gibi müdahalelerin tehditleri altında olduğunu kaydederek bu yanıştan bir an önce dönülmesi gerektiğini söylemiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Ceretta Carettaların doğal yaşam alanlarına bu tarz müdahalelerden haberdar mısınız?
- 2- Haberdar iseniz bu sorunların çözümüne yönelik neler yaptınız?
- 3- Tarafı olduğumuz Bern, Barcelona gibi uluslararası sözleşmelere uymayan doğal hayatın korunması ve Caretta Carettalara yönelik farklı haksızlıkların (taşlanmaları, yuvalanma alanlarında ateş yakılması, yaşam alanlarının piknik alanına dönüştürülmesi, bıçaklanmaları, tüfikle vurulmaları, vb.) giderilmesi için ne tür bir tedbir ve koruma öngörüyorsunuz?
- 4- Akdeniz'de özellikle de Antalya sahillerinde yaşanan ve ülkemizin uluslararası alanda itibar kaybına yönelik bu tarz haksızlıklarla kalıcı ve sürdürülebilir ne tür bir mücadele öngörüyorsunuz?